

Lietuvos istorijos institutas

RAMUNĖ ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ

LIETUVOS
DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS
KONFEDERACIJOS
SUSIDARYMAS IR VEIKLA
1792–1793 METAIS

LI
LEIDYKLA

VILNIUS 2003

TURINYS

Išvadas	5
I. Konfederacijos sudarymo priežastys ir tikslai	31
1. Vidinės konfederacijos sudarymo priežastys	31
2. Tarptautiniai konfederacijos sudarymo aspektai	43
3. Konfederacijos sudarymo projektai	47
II. Konfederacijos susidarymas ir įsitvirtinimas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje (1792 m. gegužės pabaiga – rugsėjis) 57	
1. Vietinių konfederacijų kūrimas LDK	57
2. LDK generalinės konfederacijos sudarymas	78
3. LDK pavietai jungimosi į konfederaciją procesas (1792 06 25 – 1792 09 15)	85
4. Vietinių konfederacijų skaičiaus klausimas. LDK didikų ir bajorų prisijungimo prie konfederacijos mastas	95
III. Konfederacijos valdžios organai: pareigybės ir pareigūnai 101	
1. LDK generalinės konfederacijos vadovybė	102
<i>LDK generalinės konfederacijos maršalo klausimas.</i>	
<i>A. Sapiega ir J. Zabiela. Maršalo ir jo pavaduotojo</i>	
<i>kompetencija</i>	103
<i>Regimentoriaus pareigybė ir jo vieta LDK konfederacijoje</i>	107
<i>Tarėjų taryba</i>	110
<i>LDK senatorių ir ministrų atstovavimas generalitete</i>	118
<i>Generaliteto kompetencija</i>	120
<i>Generalinės konfederacijos kanceliarija</i>	121

2. Vietinių konfederacijų sudėtis: pareigybės ir pareigūnai	122
<i>Maršalai ir tarėjai</i>	122
<i>Pokyčiai vietinių konfederacijų sudėtyje 1792–1793 m.</i>	130
<i>Regimentoriai</i>	132
<i>Raštininkai</i>	132
<i>Priesaika</i>	134
IV. Aktyvios LDK konfederacijos veiklos laikotarpis	
(1792 06 25 – 1793 06 17)	137
1. LDK teisių jungtinėje valstybėje problema. Lietuvos ir	
Lenkijos konfederacijų santykiai	137
<i>LDK atskirumo nuo Lenkijos deklaravimas ir jo įgyven-</i>	
<i>dinimas pirmaisiais konfederacijos veiklos mėnesiais ...</i>	137
<i>LDK konfederacijos laikysena Generalinėje Abiejų Tautų</i>	
<i>konfederacijoje</i>	141
<i>Diskusijos dėl administracinio valstybės padalijimo</i>	
<i>bei valdymo formos. Lenkijos ir LDK konfederacijų</i>	
<i>vadovų projektai</i>	147
<i>LDK konfederacijos pozicijų sustiprėjimas GAT</i>	
<i>konfederacijoje</i>	153
<i>Tolesnė LDK konfederacijos veikla įtvirtinant Lietuvos</i>	
<i>teises jungtinėje valstybėje</i>	159
2. Konfederaciniai teismai	162
<i>Konfederacija ir tradiciniai teismai. Vietinių konfede-</i>	
<i>racijų teismų pobūdis</i>	162
<i>Pavietai raštinės konfederacijos kūrimo sąlygomis</i>	164
<i>LDK vietinių konfederacijų teismai 1792–1793 m.</i>	165
<i>LDK generalinės laisvosios konfederacijos teisminė veikla</i>	176
3. Policinės-administracinės konfederacijos funkcijos	182
<i>Valstybinių institucijų kontrolė</i>	182
<i>Visuomeninio gyvenimo kontrolė. Cenzūra</i>	185
<i>Represinės konfederacijos priemonės. Susidorojimas su</i>	
<i>politiniais priešininkais. Maištų slopinimas</i>	189
<i>Rusijos kariuomenės aprūpinimo organizavimas ir</i>	
<i>vykdymas</i>	192

4. 1793 m. priešseiminė kampanija	194
<i>LDK konfederacijos laikysena 1793 m. seimelių atžvilgiu</i>	194
<i>Seimelių organizavimas</i>	204
<i>Seimelių eiga LDK. Bajorijos laikysena padalijimo</i> <i>akivaizdoje (pagal seimelių instrukcijas)</i>	209

**V. Formalaus konfederacijos egzistavimo laikotarpis
(1793 06 17 – 1793 09 15). Kosakovskių veikla 1793 m.**

Gardino seime	243
1. Konfederacijos ir seimo santykis	243
2. Kosakovskių veikla Gardino seime	247
3. LDK konfederacijos veiklos pobūdis Gardino seimo metu	254
4. Konfederacijos paleidimas	256

Išvados	261

Priedai	265
LDK generalinės laisvosios konfederacijos sudėtis	265
<i>LDK vietinių konfederacijų sudėtis 1792–1793 m.</i>	270

Santrumpos	344

Šaltiniai	345

Literatūra	355

Iliustracijų sąrašas	372

Asmenvardžių rodyklė	375

The Formation and Activity of the Confederacy of the Grand Duchy of Lithuania in 1792–1793	401